

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să inapoie.

Morala în jurnalistică.

Sunt multe feluri de bandiți. Treci pe la marginea unei păduri. Îți ese în cale banditul ascuns în tufiș, te despoaie de avutul tău și pleacă spre fundul pădurii. A dat față cu tine, a fost mai tare, te-a învins și s'a ascuns dela fața oamenilor de bine. Ai fost despoiat de bani, dar de cinstea ta banditul nu s'a atins. În societatea omenească nu ești arătat cu degetul, la din contra îți câștigi compătimirea oamenilor cinstiți, că ai avut nefericirea să cazi pe mâinile unui tâlnar.

Sunt însă și alt soi de bandiți. Sunt bandiți cari asemenea stau în tufă și de acolo aruncă săgețile lor otrăvitoare, cari de astădată nu sunt îndreptate spre buzunar, ci spre cinstea omului. Cel mult banditul modern, care se învîrte în societate, comite atentatul la onoarea deaproapelui pentru buzunariul propriu. Cu atât mai rău. El este mai decăzut decât banditul din pădure, pentru că acela a avut îndrăzneala a-ți eși în cale, a-și măsură cu tine puterile, banditul cel modern însă stă pentru totdeauna în tufă, nu îndrăznește să se prindă la luptă în cele intelectuale și morale, pentru că astfel de ființe decăzute de regulă nu au omenie, morală și conștiință.

Să lăsăm teoria. Să privim la trista realitate din jurul nostru. În Budapesta, capitala țării, partidul național român a înființat „Lupta“, ca să arete lumii culte, nu celor dela marginea pădurii, că și românul e capabil a produce ceva pe terenul cultural. A fost mare însuflețirea de o parte, a fost mare așteptarea de altă parte. Toți așteptau un curent nou în politica românească dela o foaie, care era anume înființată pentru a susține lupta cu foile politice contrare.

Și foile de frunte maghiare erau mulțumite cu ideia înființării unei foi mari românești, cu cari să poată sta de vorbă și discuta, pentru a delătura diferențele ivite.

„S'au cutremurat munții“. Din falnica „Lupta“ a partidului național în fruntea căreia erau Mihaly, Vlad, Vajda, s'a făcut un organ de publicitate, la care — după zisa tipografului Birăuț — s'au căpătuț mulți defraudanți și naufragiați. Grele cuvinte. Oare deputații numiți de ce nu și-au ținut de datorință, în interesul bunului lor renume și în interesul politicii românești, să puna scăiușul în gură unui tipograf inconștient. Dar corifeii naționali, cei ce numai atunci sunt activi, când cutare avocat *bun de gură* mai aduce câte ceva din România, au înghițit pilula amară, aruncată de un analfabet și azi stăm și ne întrebăm, că defraudanții și naufragiații Luptei în care parte ar fi?

De când partidul național a dat bancrot și de când Florescu, secretarul *Ligei* nu se mai abate pe la Budapesta, ca să reageze la telegrama *cu pădurea* a cutărui luptător național, *Lupta* a ajuns în proprietatea și sub conducerea *intelectuală* (sic!) a unui tipograf culegător. Birăuț, socialistul, dă directiva în politică deputaților naționaliști și abătându-se pe la „Jägerhorn“ nu ști să râzi cu hohot sau să-i compătimeste pe acești deputați, cari stau la masă și primesc sfaturi dela Bucurescu-Birăuț.

De când „Lupta“ se află în proprietatea lui Birăuț, a îmbrăcat cea mai murdară haină. Atacă din tufă și când îi stringi cu ușa strigă de după mantaua naționalismului.

În timpul din urmă a fost atins în fițuca lui Birăuț un domn. Li-a făcut proces de presă. Și minunea minunilor. Într'o bunădimineață pri-

mește dela un *deputat naționalist român* o epistolă, în care i-se spune, că un *român bun* n'are să se ducă la judecătoria maghiară pentru a-și căuta onoarea trasă în noroi de niște ființe decăzute și *flămânde*, ci mai bine are să sufere insultele, decât să pășească pe calea judecătorească. Nu pricepem. Să fi atins în onoare, apoi să taci pentru că mișelul carele stă în tufă și *roade la osul* căpătat pentru că te-a atacat, este român? Credem, că deputul, care a scris epistola nu poate fi întreg la minte, deși e mare în gură. Acum deci să ne clarifice dl deputat. Nu-l numim cu numele, ca să vedem ori de are atâta omenie să sară din tufă și în public să-și apere părerea. Vom vedea! Poate că va sta și el în tufă, lângă acel nefericit, care trăește din *străicuța cu ouă* a țaranului român sau din banii primiți dela Birăuț pentru vre-un *articol*.

Avem un caz clasic. Este cazul dlui dr. Iosif Siegescu. Bărbat rădicat dela sărăcie și ajuns prin diligență și cinste la frumoasă poziție în societatea omenească. Câți îl cunosc pe dl Siegescu, toți știu, că în activitatea sa publică este condus de cele mai nobile sentimente și de cea mai curată dragoste pentru instituțiile noastre. El a curățit instituțiile noastre de gunoi, iar unde a aflat, că omenia domnește, n'a întârziat a-și exprima recunoștința. Așa lucrează un om condus de principiile dreptății.

Aceasta nu a plăcut „Luptei“. Și a avut dl Siegescu să sufere diferite împunsături.

Nu a reagat la împunsăturile scrise după informațiunile noastre de o rudenie a unui *călugăr moral*.

După ce împunsăturile n'au prins la dl dr. Siegescu, s'au început calumniile. Dl dr. Siegescu a fost acuzat de un *mișel* din tufă, că ca elev de

clasa a 4-a civilă în Oravița ar fi avut o afacere neplăcută cu un *parapleu*, din care l-ar fi scos domni Andreiu Ghidiu și Țeran. Să făcea provocare la martori, ca calumnia să prindă cu atât mai bine. Dl dr. *Siegescu* cu declarații primite dela martorii invocați de *mișelul* corespondent din tufă al *Luptei* a adevărit că afacerea cu *parapleul* este o *calumnie ordinară* inventată de niște vântură țara, ca să se atingă de onoarea unui om cinstit. A trimis declarație *Luptei* și din precauțiune a trimis și „*Tribunei*“. Ambele declarații au fost trimise *deodată*. În „*Tribuna*“ a apărut declarația dlui dr. *Siegescu* însoțită de o introducere, care face onoare foaiei „*Tribuna*“. „*Lupta*?“ Directorul și proprietarul *Luptei*, D. *Birăuț*, a oprit publicarea declarației, care arată că corespondenții lor stau pe un nivel moral foarte decăzut. A făcut însă culegătorul-tipograf mai mult. Îndată ce a apărut declarația dlui dr. *Siegescu* în „*Tribuna*“, a chemat la sine pe scriitorul său de ocazie *Lucian Bolcaș* și dându-i *informațiile* de lipsă l'a dimis cu însărcinarea să scrie contra „*Tribunei*“. Bietul *Bolcaș*, cu pălăria în mână, cum se cuvine să stea un om bine crescut înaintea șef-redactorului organului partidului național, a stat smerit înaintea lui *Birăuț*, a primit îndrumările și și-a luat... plata. Nu-l

invidiem pentru câteva coroane, ci îl compătimim, că a ajuns să lucreze la îndrumarea lui *Birăuț*.

Bolcaș a scris. Articollii s'au publicat. Nu avem de obiectat la cele scrise de *Bolcaș*, pentru că numai *anal-fabetul* n'a observat, că *Bolcaș* a scris în favorul dlui *Siegescu*, reproducând și în „*Lupta*“ frumoasele cuvinte de apărare ale „*Tribunei*“. Pe noi ne împoartă unele afirmațiuni din articollii dlui *Bolcaș*, referitoare la o „*anumită cafea dintr'o anumită stradă, care își are ramificațiunea până la Jägerhorn*“. Dacă dl *Bolcaș* a gândit la sine, a nimerit cuiul în cap. Este adevărat, că a fost timp, când *anumita cafea* și-a avut ramificația până la „*Jägerhorn*“, când *Bolcaș* umblă cu pălăria în mână după dl *Burdia* să-i dea declarație în cauza *destăinuirilor*. Atunci *Bolcaș* se simțea bine în anumita cafea cu oamenii, pe cari acum, plătit de *Birăuț*, îi persiflează.

Acum lumea românească e în curat cu cele ce se petrec la fițuicele lui *Birăuț* și suntem siguri, că nu se va mai afla om serios și român bun, care să mai dea crezământ scriselor unor foi, despre cari în *diferite rânduri* s'a dovedit, că arma lor de căpetenie este *minciuna*.

Fără lucru.

Sunt în an amintite epoce, când da, nu domnul, ci țaranul român e fără lucru, când numai își tânjește viața. Deși dacă ne închipuim, că în lunile de iarnă, țaranul nu urmează o muncă sistematică, cu groază trebuie să ne cugetăm la prisosul de forță, ce rămâne nefolosită la neamul nostru, căci astfel de timp nu e bun, iar azi situația economică și deșteptarea culturală e cinozura, ce dă rangul ori-cărui popor în concertul celorlalte.

În această privință noi nu putem zice, că suntem în veacul al douăzecilea. Norocul e, că țaranul român se mulțamește cu puțin. Dar mai bucuros am vedeă, să avem un popor cu mai multe pretenții și mai mult spirit de întreprindere.

De regulă țaranul nostru locuește în astfel de ținuturi, unde cu cumpătată muncă nu mai se ajunge la bunăstare. Dar nu lucră din destul, nu lucră atât, cât se obosește de dimineața până seara conlocuitorii lui de alt neam.

Câte sate românești din *Timiș* nu au fost cutropite de hărnicia șvăbească? Fiindcă șvabul lucră mai mult, mai trainic și mai cu spor. Bucuros apoi se folosește în economia sa de experiențele altora, de mijloacele, ce ni-le dă economia rațională. La noi se ține prea morțiș la calapodul strămoșilor. Fiul lucrează pământul tocmai, cum l-a lucrat tatăl-său. Sunt atâtea școli agronomice pentru țărani, între zidurile cărora rar se rătăcește și vr'un român.

În orice caz preotul și învățătorul sunt cei chemați în prima linie să dea sfaturi economice țaranului. Dar ce vezi în cele mai multe comune? Atât preoții, cât și învățătorii își dau în parte, ori în arândă pământul. Așa nu se face școală economică între țărani.

FOIȚA.

ANGHEL

Mare frumseță de om! — Nu înalt, dar cu umerii lași, cu gâtul gros, cu pieptul eșit, cu brațele vânjoase, și țeapăn în toate încheieturile, el mai aveă și obrații rotunzi și rumeni, ochi croiți din plin, buzele cam cărnose, dinți albi, mustața scurtă și groasă și părul creț, și gângăvea când se supăra: era destul să-l vezi, ca să înțelegi, de ce îi ziceau ceilalți „bivolul“.

Lusem în antrepriză zidirea unei fabrici de spirt și-mi petreceam zilele pe schelă și îmbărbătându-i pe oameni la lucru și dându-le din când în când îndrumări, ca să-și facă fiecare mai cu spor treaba.

„Lasă-mă, ciocoiule, — îmi zise într'una din zile *Anghel*, — c'am mai făcut-o eu asta și știu cum s'o fac.“

Am tăcut, căci mi-am dat seamă, că el avea dreptate. Nu era în adevăr nevoie nici să-l îmbărbătezi la lucru, nici să-i spui, cum are să-și facă treaba, căci din ale lui nu puteai să-l scoți.

Trebuia să sap pentru fabrică și un puț și-mi făcusem socoteala, că am vre-o patruzeci și șase de metri până la nivelul *Ialomiței*, care se afla la depărtare de vre-o două sute de metri. „Și dacă nu găsec destulă apă?“ îmi ziceam adeseori și-i ispiteam pe oameni, dacă e ori nu apă multă prin puțurile de prin apropiere.

„Eu, ciocoiule, — îmi zise *Anghel*, — ași aduce-o, dacă ar fi după mine, chiar din *Ialomița*“.

N'am avut decât să-mi dau seamă despre căderea albei, ca să mă încredințez, că are dreptate omul acesta, care crescuse prin-zând pește în *Ialomița*. Așezând un canal de olane pe o lungime de 1200 metri puteam să aduc apă din *Ialomița*.

Anghel și încă vre-o câțiva au luat asupra lor săparea șanțului cu 40 bani de metru.

Era învederat, că nu mai aveam nevoie nici să-i îmbărbătez, nici să le dau îndrumări: treaba lor era, cum îl sapă și cât înaintează pe zi. Mă duceam cu toate aceste din când în când și pe la dânșii și-mi era par'că mă strânge cineva de gât, când îl vedeam pe *Anghel* făcându-și treaba.

Mai întâiu croia șanțul cu cazmaua, ca sfoara să-i cadă la țanc, apoi îi lasă pe ceilalți să sape în jos fiecare de câte o cazma, iar el se ducea în urma lor și curăță șanțul până la cea din urmă fărâmiță de pământ și-i netezea marginile și iar curăța și iar netezea.

„*Anghel*, — îi zisei în cele din urmă, — nu-ți mai perde vremea de geaba, că așezăm olanele și dăm iar pământul la loc.“

„Așa-i! — răspunse el și înaintă mai cu spor.“

Peste puțin însă iar începu să curețe și să netezească: nu-l ierta firea lui păcătoasă să țină seamă de vorbele mele.

„Bine, *Anghel*, dar cum ne fu vorba!? — îi zisei râzând.“

El se uită încruntat la mine, apoi aruncă lopata.

„Lasă-mă dracului, ciocoiule, — grăi apoi gângăvind. Ori îl fac cum îmi place mie, ori nu-l fac: dacă vrei lucru prost, ia-ți paralele și dă-le altuia.“

Iar am tăcut, ba-mi era oarecum rușine de a fi supărat pe omul acesta, care știă să-și facă și din săparea unui șanț o plăcere.

Ajunsesem cu zidirea la etajul al doilea și așezam șinele de fer pentru niște cazane. După ce una din șinele late și grele fusese ridicată pe scripete deasupra zidului, patru dintre oamenii mai voinici se căzneau s'o s'o așeze la loc. Fiind însă locul strâmt, șilînțele lor erau zadarnice, căci numai unul încăpea pe zid.

Anghel, care mâna roata dela scripete, se uită câțva timp la dânșii.

„Dar nu vedeți, că nu încăpeți? — grăi în cele din urmă, urcă repede scara și-i dete la o parte, apoi se plecă, ridică șina, o luă pe umăr și o duse gâfăind la locul ei.“

„Uite-așa se face treaba aceasta! — grăi apoi mulțumit de sine însuși.“

„De! — îi răspunse *Nea al Saftei*, — dacă tot omul ar fi bivol ca tine.“

De aceea nu se supăra *Anghel* când ceilalți îi ziceau — „bivol“, — și una după alta a luat cele nouă șine pe umăr și le-a așezat la loc.

În prima linie preotul și învățătorul ar trebui să fie cei dintâi economi ai statului. Dar consistoarele noastre nu s'au îngrijit, că elevii teologiilor și preparandiilor să-și poată câștiga cunoștințele de lipsă la conducerea unei economii raționale. Unde-s profesorii de economie dela institutele noastre diecezane.

Fericitul Popazu se îngrijise să aibă profesor anume de economie aici la noi. Făcutu-și-a acesta însă datoria? De loc. Prin birturi și cafelele alătura de profesorii tovarăși de principii învățau pe elevi, ce, manieri elegante. O credeți?

De aici urmează, că țaranul nostru e atât de îndărăt rămas în cele economice, că rar află o economie de model la un țaran român. Din aceasta iarăși urmează, că în economia sa țaranul nu are și nu-și află ocupație folositoare pentru fiecare anotimp al anului.

Și apoi unde ne e industria de casă? Prin industria de casă, economică întâi țaranul n'ar fi silit să cheltuiască bani pe aceea, ce el însuși și-ar putea pregăti, al doilea ar avea frumos izvor de câștig pe lunile de iarnă.

Căci să luăm numai ținutul nostru, bogat în lemne. Ce lemnărit și industrie de atare nu s'ar putea desvoltă aici pe lângă o conducere inteligentă. În boemia sunt țiuturi întregi, cari trăesc numai din pregătirea de jucării din lemn. Nu s'ar putea face și la noi?

Și apoi țaranca noastră nu ar putea produce articole ale industriei de casă, ca să le vândă. Fiecare ținut și-ar avea specialitățile sale.

Numai în felul acesta s'ar putea zice, că țaranul nostru nicicând nu e fără lucru. Și e timpul suprem, ca să învățăm și noi odată, că *timpul înseamnă bani.*

„Bravo ție, Anghel! — îi zisei. — Să mai zică apoi cineva, că voi sunteți oameni leneși!“

„Leneși nu, dar cu minte!“ — răspunse el uitându-se cam cu coada ochiului la mine.

„Adecă-te — cum vine vorba asta, Anghel? — îl întrebai zimbând.

„Să vezi d-ta, — grăi dânsul răsându-mi în față. — Eu muncesc de dimineața până seara, ca să câștig d-ta cinci lei, din care îmi dai și mie unu. Dacă muncesc toată săptămâna, am ce să mănânc Duminecă și Luni sânt tot unde am fost, iar d-ta te alegi cu ceva și te faci mai și mai decum ai fost. Haid să facem împărțeala, dacă nu chiar una la una, cel puțin una mie din trei, și o să vezi ce harnici ne facem.“

Răsând mi-a zis-o, și am răs și eu, ca să nu rătă de mine.

Serile, după nctarea lucrului, le deeam câte o țuică și-mi plăcea să li-o împart eu și să mai stau cu dânsii de vorbă. Anghel își lua și el țuica, dar n'o bea, ci o puneă la o parte, ca s'o iee în timpul mesei. Făcea focul și puneă pentru tovarășii săi de mămăligă, le frigea pește sărat, le gătea din când în când câte o tocană de herbec. — Una din mulțumirile mele era să-l văd mândând îndelete, bucățică cu bucățică, ascultând vorbele celorlalți, făcând pe ici pe colo câte o glumă de cele mai multe ori răutăcioasă, mai bând câte o gură de apă, dar mult și cu poftă de-ți venia să-i ceri bucata din mâna.

(Va urma.)

Majestatea Sa la Budapesta. Se vestește din izvor demn de încredere, că pe la începutul lunii lui Februarie Maj. Sa Regele nostru Francisc Iosif I-iul va veni la Budapesta, și va sta aici vreo 3 săptămâni, în care timp va merge și la Gödöllő din când în când.

*

DI ministru Apponyi, a fost săptămâna trecută două zile în Fiume. La gară a fost întâmpinat de guvernorul, contele Nákó delegații oficiilor de stat, membrii consiliului municipal și deputatul Zanella. După-ce a vizitat acolo școlile mai de frunte, s'a dus la Viena unde a fost primit de cătră Maj Sa Regele în audiență.

*

Schimbări reciproce, între profesorii universitari maghiari din Budapesta și cei români din București. Cu ocaziunea unei vizite, ce a făcut profesorul universitar din București. Rădulescu Motru, la Budapesta, la un banchet dat în cinstea lui acolo, s'ar fi exprimat, că ar fi bine, dacă s'ar luă exemplul dela țările străine, și câțiva profesori universitari din Budapesta ar pofti să țină câteva prelegeri la universitatea din București, tot așa și cei din București să țină la universitatea din Budapesta. Se îngțelege, că prelegerile din ambele părți, să se predee în limba franceză sau germană. A promis totodată, că va întreveni pe lângă Regele României, ca el pe cale diplomatică, să se adreseze în privința aceasta statului nostru maghiar.

De aici putem vedea, cât de zmintită e politica laudăroșilor conducători și ațătători ai poporului român, ținându-l și pe mai departe în întunerecul, în care „ei“ cu sila îl târăsc, ca să-și poată asigura mai bine traiul lor, pe spatele și socoteala bietului român, care e pe cale a le întoarce spatele și cu scârbă să se lapede de vitrii lor copii, răsfățați și trântori. Pe când lumea cultă din România caută toate mijloacele, ca poporul român de aici și România, vecină patriei noastre să trăiască în liniște, pace și frățietate cu poporul maghiar, cu care avizați suntem să trăim în pace și în dragoste, și numai cu el înfrățindu-ne vom putea trăi fericiți lângă glia de pământ ce biet noi o avem.

*

Din sfatul țării. După vacanță de o lună, sfatul țării și-a început iară ședințele în 18 Ianuarie st. n.

Ablegații, deja la ședința primă, s'au prezentat în număr foarte mare, aproape toți. La ordinea zilei, de prezent să află *proectul de lege despre schimbarea dării*, lucrarea domnului ministru-președinte *Wekerle*, pentru care proprietarii mici și peste tot muncitorimea are să fie foarte mulțumitoare.

În ședința de Marți, 21 Ianuarie n., ablegatul cercului Margitta, *Szatmári Mor*, a întrebat pe ministri despre chestia cu catastrofele din minle de cărbuni; iar *Mercuri*, ministrul-președinte *Wekerle* a răspuns la aceasta spre mulțumirea tuturor. S'a luat dispoziții, ca să se facă totul, pentruca să nu se mai întâmple astfel de nenorociri, în băile de cărbuni; iar dacă totuși s'ar mai ivi astfel de nefericiri, societățile ce au bășagul în întreprindere să fie datoare a

susține familiile acelor, cari și-au perdut viața în urma catastrofei.

Dealtfel, părinții patriei, domnii ministri, s'au îngrijit deja, ca orfanii, văduvele și părinții celor nenorociți în urma catastrofelor din minele de cărbuni dela Reșița și Ajka, să fie ajuturați, și să nu rămână fără pâne și adăpost.

Pace.

Dupăce părinții patriei noastre au alipit la coroana sfântă a patriei noastre Bosnia și Herțegovina, pământul cărora mulți voinici feciori de ai nostri stropitu-l'au cu sângele lor, multe mame au stors șiroaie de lacrimi după lugerii și voinicii fii ai lor, cari ca brazii din munte tăiați de secure picat-au loviți de iataganele și gloanțele bașibozucilor; iar bulgări grei de pământ străin astupatu-i-au pe ei pe vecie, departe de ai lor, departe de patria lor scumpă, departe de brazda în care prin doine dornice, aprinse de focul dragostei, departe de boulenii, pe cari mugind lăsatu-i-a în bătătură, departe de frațele lor codru și de isvoarele limpezi, cari șerpuid prin bolovanii de piatră și stânci de munte, doinind alături de ei, spunându-și dorul unul altuia, departe de alesele inimilor lor, soțiile lor, copilașii și părinții lor, împărțiau urgia morții alături cu liftele păgâne, departe de tot ce ei scump și drag aveau, înghițitu-i-a pe ei pământul acestor două țărișoare, murind ei vitejește pe câmpul de glorie pentru patrie și tron.

Drept aveau părinții patriei noastre, că aceste țărișoare, câștigate cu sabie și foc, cu moarte a mii de voinici, să fie sub scutul și stăpânirea țării și patriei noastre, căci doară nu la joc le-am câștigat, ci la jocul gloanțelor, a bombelor și a sabiei, și sudorile, cari curgeau pe fruntea voinicilor nostri, nu erau sudori de jocuri nebune, ci sudori de sânge, cari îmbelșug vârsatu-l'au voinicii nostri pe pământul lor păgân.

Abia s'a lățit vestea, că Bosnia și Herțegovina s'au alipit pe dreptul coroanei noastre, și Turcia, care avea încă un petec de pământ acolo, a și început a-și arată colții și a se svârcoli, că ea nu lasă.

Ca un nor nebun s'a răscolat bietul Sârb și Muntenegru, cari ambele abia au ce rumegă, haid și ele, ca să se răsboiască cu noi, pentrucă în Bosnia și Herțegovina sunt mulți locuitori Sârbi și Muntenegrini, deci și ei au voit să se întindă la caș, însă ai nostri lovitu-i-au peste labe, așa încât le-a

trecut pofta de războaie, căci a se prinde o Sârbie și un Muntenegru, cari nici nu au cu ce-și plăti leafa oficerilor și soldaților, cu țara noastră Austro-Ungaria, ar fi fost prea mare cutezanța lor.

Dacă au văzut ei, că cu războaiele nu le prea vine la socoteală, temându-și fiecare pielea de bătaia strașnică, ce ar fi păpat-o dela ai nostri, au început să boicoteze mărfurile dela noi; iar pe negustorii dela noi, cari erau așezați în Sârbia și mai cu samă în Turcia, au început să-i boicoteze, așa ca nime să nu mai cumpere marfa dela ei, ba au mers și mai departe, au început a sparge ferestrele, vitrinele și a jăful tot ce le pică în mână dela negustorii nostri așezați la ei.

Sârbii făceau și nu prea, căci frica e mare domn, ș'apoi le eră teamă de soldații și armele noastre, cari în timp de 12 ciasuri ar fi intrat în capitala lor Belgrad, care e în vecini numai, iar din conacul regelui lor ar fi făcut o livadă, în care ar fi sămănat ai nostri ardei și cucuruz, ca să aibă să-i sature pe bieții sârbi.

Mai turbați erau însă Turcii, cari cu toate că țin frică de noi, totuș se credeau mai peste mână de armele noastre, fiind ei mai departe de patria noastră.

Când însă boicotul mărfurilor noastre crește și se lăță tot mai tare, și Turcii deveneau din ce în ce tot mai amenințatori, ambasadorul nostru *Pallavicini* la ministrul de externe din Constantinopol a amenințat, că purtarea cercurilor oficioase din Turcia va produce mari supărări, deoarece răbdarea Austro-Ungariei se va rupe dela o vreme.

Timp de 3—4 luni de zile am stat între pace și război.

Monarhia, adecă țările noastre au fost nevoite să facă mari pregătiri și transporturi de trupe în Bosnia și Herțegovina. Pretutindenea, pe întreaga întindere a monarhiei s'au făcut mari cheltueli cu pregătirea pentru război. Și deși s'a ajuns la o învoială, pacea asta a costat monarhia aproape cât ar fi costat un război mic, cu deosebirea însă, că de astădată sânge nu s'a vărsat.

Austro-Ungaria adecă și-a dat învoirea pentru încheierea unei înțelegeri comerciale, ridicându-se taxele vamale turcești dela 11% la 15% și introducându-se unele monopoluri.

Monarhia a dat și o despăgubire de 50 milioane coroane pentru moșiile statului de pe teritoriul Bosniei și Herțegovinei, moșii, cari cândva au aparținut Turcilor.

Guvernul turcesc a primit propunerea Austro-Ungariei și astfel primejdia unui război între Turcia și patria noastră e delăturat cu totul.

Pretutindeni, în toată Europa, știrea despre ajungerea la înțelegere între guvernul Austro-Ungar și cel turcesc, a fost primită cu bucurie, semn acesta, că toate statele se feresc de război cu deosebirea acelor, cari nu au nimic de pierdut, ca Sârbia și Muntenegru.

Acestea se mai svârcolesc un pic, ca peștele pe uscat, fără însă să supere pe nime, deoarece — s'a dus baba cu colacu. Sârbii se pot linge pe buze, punându-și pofta 'n cui, de a avea țările odată ale noastre fiind, că punând ai nostri un tun la marginea Dunării, ar fi destul, ca Sârbii și Muntenegrinii să se facă — camfor.

Unde vor locui funcționarii?

În scurtă vreme se impune imperios această întrebare și în Caransebeș. Deja de pe acum se poate auzi plângerea, că puținii funcționari dela noi nu-și găsesc locuințe acomodate. Deși orașul nostru nu e un oraș zidit rar, ci în Strada Timișorii se înghesuiesc foarte neplăcut casele una pe alta.

Centrul și spre Caransebeșul-nou e greu a zidi ceva. Potocul trebuie să rămână și mai departe cartierul țărănesc.

Unde s'ar putea zidi deci în Caransebeș?

Chestia a rezolvat-o foarte cuminte magistratul orașenesc atunci, când a decis, ca gimnaziul să fie zidit în *grădina Müller*. Prin aceasta s'a arătat direcția și locul, unde să se înceapă a se edifica în oraș.

Și-apoi mai e ceva. E aproape sigur, că tot pe acolo se va zidi și tribunalul, respective în apropiere.

Deja de mai înainte începuseră unii domni să zidească în direcția aceea, așa că sunt de prezent case frumoase cu gust zidite.

Totul se va încheia firește cu zidirea celor două palate: gimnaziul și tribunalul.

Târgul de țară.

Târgul mare, ce l-am avut, a atras multă lume la Caransebeș. În deosebi acum s'a dovedit cu prisosință, că noul tren spre Hațeg, a inviorat piața noastră și că în multe privințe ceea-ce aveă Hațegul ca specialitate se va vinde de acum înainte în piața orașului nostru. Scepticii în privința aceasta și-au predat prin urmare orice teren de argumentare.

S'a vândut mult, s'a cumpărat mult și de astădată. Și acum însă s'a putut vedea lipsele, ce le constatarăm mai demult.

Industria de casă a țaranului și țarancei române a fost foarte slab reprezentată. Țăraniii noștri din aceste părți, precum și din finiturile învecinate n'au industrie de casă, ceea ce înseamnă foarte mare lipsă în economia lui și venite mai puține.

Țărancă română încă a avut foarte puțin de vândut. Deși proporția numai atunci

ar fi fost cea bună, dacă cel puțin atâta vindea sateanul, de cât cumpără.

De aceea din nou atragem atenția preoților și învățătorilor noștri, ca să răspândiască în pupor industria de casă, care e cea mai de lipsă întregire a economiei țărănești, fiindcă altcum orașul e pentru țaran numai un loc, unde-și lasă banii, iar de aduce acasă ceva, își vede grajdul și hambarul gol.

GLOSE.

Frigul a venit la noi de-abinele. Totul a înghețat, iar ce îngheață, ia un volum mai mare.

De aceea oare se umflase acea veste referitoare la cârja episcopescă din Caransebeș?

* * *

A fi sau a nu fi! e problemă așa de grea. Dar când e vorba de episcopie?

* * *

Reprezentațiile teatrale din acest sezon au atras foarte multă lume, deși trupa n'a avut orhestră.

Caute cauza fiecine, unde vrea!

* * *

Firește trupa ne va și părăsi nu peste multă vreme. Cari vor regreta-o mai mult?

NOUTĂȚI.

Știre personală. Dl *Octavian Bordan*, primarul orașului nostru, a plecat la Budapesta în afaceri oficioase, de unde se va întoarce abia Marți în 2 Februarie n. seara.

Denumiri consistoriale. Dl dr. *Iosif Siegescu*, profesor la gimnaziul de stat din loc, preot gr. cat. și inspector ministerial la pedagogia ort. rom. din Caransebeș, a fost denumit din partea P. S. Sale dlui *Vasile Hosszu*, episcopul gr. cat. al diecezei Lugojului — în interesul diecezei sale — ca *asesor consistorial*.

Știre redacțională. Dl ministru de culte și instrucțiune publică a îngăduit dlui *Gajda Béla*, profesor la gimnaziul din loc, ca să figureze și funcționeze ca redactor al foii „*Szörénység*“ din loc. Salutăm cu bucurie pe dl coleg, care a pus și până acum munca sa pe terenul ziaristiceii, recunoscută fiind de toți, cari îl cunosc, cultura și inteligența d-sale.

Lemne pentru săraci. Dl ministru al agriculturii, *Darányi*, în iubirea sa pentru cei lipsiți și săraci, a hotărît, ca lemnele căzute sau uscăturile din pădurile erariului, cari până acum se vindeau în preț de peste 12.000 cor., pe timpul iernii să nu se mai vândă, ci să se dea voe celor săraci să-și adune cât au lipsă pentru ei, fără de nici-o plată. Aducem aceasta la cunoștința publicului, ca cei săraci să se poată folosi de bunătatea asta a dlui ministru, care cu atâta dragoste trăește pentru sărăcime. Suntem de părerea însă, că bațjocoriții „conducători“ naționaliști de ieri ai poporului vor crășni din măsele,

deoarece e vorba, că părinții patriei noastre întind mâna poporului sărac și lipsit și nu le îmbie „lor“ vre-un scaun de fișpan sau vre-un os de ros, căci ei interesele lor le rumegă, nu ale poporului, a cărui fii mașteri, soartea pe capul lui i-a născut.

Oficiu nou, pentru curățenia comună internă a orașului Caransebeș. Căpeteniile luminate ale orașului nostru, în frunte cu iubitul și neobositul nostru primar-orășenesc *Octavian Bordan*, de mult se ocupă cu idea de a face din orașul nostru un oraș vestit și modern în toate privințele. Între multele lucruri frumoase, ce căpeteniile orașului nostru le-a chibzuit până acum, pentru înfrumusețarea și buna rânduială a Caransebeșului, suntem în plăcuta poziție a vesti conlocuitorilor nostri și aceea, că deja cu 1 Maiu st. n. a. c., orașul nostru va fi provăzut cu mașini de măturat și de stropit a străzilor, și pentru acest lucru, s'a înciripat deja un oficiu nou la oraș, care își va și începe activitatea cu 1 Maiu 1909.

Acest oficiu se va ocupa cu curățirea străzilor de noroiu, cu măturarea și stropirea lor, deasemenea se va ocupa și cu aceea, ca murdăriile adunate prin curți, eventual gunoiul, să se transpoarte din partea proprietarilor pe lângă un preț mic și neînsemnat. De anumite căruțe de gunoiu ale orașului, afară din oraș, așa ca curățenia orașului nostru să fie în tot chipul mare, și orașul prin asta să se ferească de niscai boale, cari ar bătui între locuitori din cauza aceasta. De aceea acest oficiu nou va fi provăzut cu cele mai moderne recvisite de curățenie.

Înregistrăm interesanta împrejurare, prin care neobositul nostru primar dl *Octavian Bordan*, a cerut dela orașele mai de frunte din patrie, statutele lor în privința asta, însă până acum din 15 orașe, cari au răspuns iubitelui nostru primar, nici un oraș nu e provăzut cu astfel de statute, (așa nici Aradul și Timișoara nu au).

Cu cea mai mare bucurie vestim publicului, că orașul nostru va fi primul în provincă, care va fi provăzut cu statute și oficiu în regulă, pentru ținerea în cea mai completă curățenie a orașului și înfrumusețarea lui, pentru care fapt, nu putem decât să aducem cele mai mari mulțămiri de recunoștință luminatele căpetenii ale Caransebeșului și iubitelui nostru primar *Octavian Bordan*, care decând Dumnezeu ni-l'a pus în fruntea orașului ocupă un loc respectabil între orașele moderne din provincă.

Bani falși. Sunt mulți bani falși în circulație, mai ales bani de argint și nichel. Banii falși se pot cunoaște de pe aceea, că: colorarea lor e sură, nelucie, greutatea mai mică. La pipăit par a fi unșuroși, iar pe dungă sau lipsește cu totul inscripția, sau e săpată rău de tot. Deasemenea banii falși nu-i trage magnetul.

Omor pe muntele Atos. Călugărul *Crisostom* dela mănăstirea *Laora* de pe muntele *Atos*, a fost găsit ucis, de niște fâlhari, de urma cărora până azi nu se știe.

În Messina (Italia) au scos de sub dămăturile cauzate de cutremur pe un casap, care timp de mai multe zile a trăit sub ruine nemâncat, în care timp a fost martorul morții soției sale și alor 4 copii ai lui, aproape nebun de desnaidejde, neputându-le da nici un ajutor.

Remunerațiune. Oficiantii despărțământului venitelor de arândă și vame ale orașului *Caransebeș* pe baza statutelor, au fost remunerați din venitul curat ce acest oficiu a adus orașului cu 15%. Venitul curat pe anul trecut a fost de 37,589 cor., din care 5637.57 cor. s'au împărțit de către comitetul de încredere orășenesc în frunte cu dl primar *Octavian Bordan*, oficiantilor și polițiștilor, cari au fost postați la vamă. Din venitul curat 5% a primit conducătorul acestui oficiu dl *Verschitz Mihály*, pentru cunoscuta-i sîrguință și deșteptăciune pusă pe această cale, care sumă a și meritat-o. Între polițiștii împărțiți la vămuri s'a împărțit la fiecare câte 100—150 cor. remunerațiune, deasemenea și controlorul a primit 300 cor., aducându-li-se și mulțumiri pentru sîrguința lor pusă pe această cale cu atâta diligență.

Despărțământul venitelor orașului nostru în urma sîrguinței oficiantilor neobosiți în acest oficiu, a dat o dovadă strălucită, că interesele comune ale orașului stau pe stâlpi puternici, și orice cârtire, care la început eră aruncată în cărca căpeteniilor și neobositului nostru primar s'au prăbușit. De aceea, împreună cu conlocuitorii orașului *Caransebeș*, cari sunt cu dragoste pentru înflorirea lui, îndemnăm pe iubitul nostru primar și celor în a căror mână încredințate sunt destinele orașului, ca să meargă tot înainte pe calea apucată, spre binele locuitorilor și înflorirea *Caransebeșului*, cercând și alte moduri de de venite și asigurarea existenței fericite ale locuitorilor și orașului, căci, dragostea și iubirea cetățenilor îi urmează pururea.

Dentist specialist. *Géza Schäffer*, dentist din *Budapesta*, pe care inteligența orașului nostru de ani de zile îl cunoaște, iarăș a sosit în orașul nostru. Dupăcum suntem informați, a petrecut mai mult timp în *Berlin* spre studiere. Îl recomandăm on. public. Va petrece 10 zile în orașul nostru, avându-și locuința în otelul *Lichtneckert*.

Pentru nenorociții din Sicilia. Dl ministru de comerțiu, *Kossuth*, printr'o scrisoare privată a cerut dela dl primar al orașului nostru, ca să se pună în înțelegere cu societățile de binefaceri și cu cetățenii orașului, să se inciripeze un comitet aici, care să aibă menirea: să adune ajutoare dela publicul local pentru cei nenorociți de îngrozitorul cutremur de pământ din Italia. Dupăcum suntem informați, se vor pune în circulație liste de subscripție, prin cari cei cu dare de mână și cu milă față de aproapele lui ajuns în mizerie, vor întinde mâna, contribuind cu obolul lor cât îi vor lăsa puterile pentru ajutorarea celor nenorociți.

Începutul l'a făcut iubitul nostru primar și cu bucurie aducem la cunoștința publică, că până acum au încurs următoarele sume din orașul nostru: *Octavian Bordan* primar a dăruit 100 cor.; *Schwab Károly* 50 cor.; Societatea sfântă israelită „*Chevre Kadisa*“ 50 cor.; la olaltă 200 cor.

Din parte-ne rugăm deasemeni pe toți aceia, cari au și pot, să ajute cu filerul lor durerea și doliul unei națiuni întregi, mângâind și încurajând pe cei, cărora pământul și marea în mânia lor cumplit răsbunafu-și-au pe ei.

Fată care a trăit 117 ani. Într'o comună a comitatului *Györ*, a murit zilele trecute o fată, cu numele *Ana Farkas*, care a trăit nemăritată timp de 117 ani.

Preot mort pe vapor. *Nicolae Șandru*, preot ort. rom. de loc din *Felgyógy*, ce eră numit de preot în parohia gr. ort. rom. în *Cleveland-Ohio* (America), în timpul călătoriei sale spre America a murit pe vapor. Trupul, după obicei, a fost aruncat în mare.

30 de frați. Soția lui *Ioan Bereczk* din *Marosvásárhely* săptămâna trecută a dat naștere la doi gemeni. Aceștia sunt ai 29 și 30-lea copil al fericitului om. De aceea numărul nepoților și strănepoților lui trec peste o sută. Strașnică familie!

Moartea lunatecului. În *Graz*, un student în etate de 20 ani, cari sârmanul era lunatic, a căzut noaptea de pe catul al 4-lea a gimnasiului, rămânând mort pe loc. Bietul student, tocmai se întorcea din preumblarea lui de noapte, pentru a se duce în casă să se culce în patul lui, cineva însă a trântit poarta cu putere, și în auzirea zgomotului, bietul băiat s'a speriat și deșteptându-se, a căzut de pe coperișul casei pe care se plimbă.

Reconstruirea orașului Messina, din Italia, care în urma cutremurului de pământ, s'a șters cu totul de pe pământ, se va zidi din nou. Nu însă pe locul unde a fost, ci mai departe. Pentru acest scop, casa țării diu Italia a votat o sumă de 300 milioane lire. În locul unde a fost orasul, se vor păstra numai cele 8 cimitire, mari, ca aducere aminte a îngrozitoarei nenorociri.

Se mișcă pământul și la noi. În apropierea comunei *Sârmașul-mic*, din comitatul *Clujului*, s'a simțit un ușor cutremur de pământ, care a umplut de groază pe locuitorii din împrejurimi, deoarece 2 muncitori, cari săpau o fântână, a izbucnit o gură de foc, din pământ urmată de un zguduit terribil, în urma căreia, bieții muncitori au ars cu totul, și zguduitura pământului le-a frânt trupurile cu desăvârșire. Așa se vede, că pământul nu ne mai suferă greutatea păcatelor și caută să-și răzbune pe omenime.

Coleră în Rusia. În *Petersburg* s'au ivit în zilele din urmă peste 340 de cazuri noi de coleră.

Au furat pe un milionar. Niște hoți curajoși au furat într'una din nopțile trecute pe milionarul *Tagejeff* din *Baku*, ducându-l într'o ascunzătoare a lor. Ce s'a făcut cu el, încă nime nu știe. Se vede treaba, că hoților nu bani le-a trebuit, ci să-i arate bogatului, că ce-i ajunge bogăția, dacă n'o mai are.

În Nax (Elveția) s'a dărîmat bolta unei biserici tocmai când se făcea sf. liturgie și biserica eră tixită de lume. Sunt vre-o 40 morți și 70 răniți grav.

Frumoasa insulă Sicilia a Italiei a avut două orașe mai mari: *Palermo*, îl mai are și astăzi; e orașul, unde s'a stins istoricul *Nicolae Bălcescu*. Pe al doilea oraș nu-l mai are: *Messina* este ruină desăvârșită. Cutremurul dela sfârșitul anului 1908 a întrecut toate catastrofele veacurilor trecute. După cutremurul dela 1783 *Messina* s'a ridicat de nou, aveă 150 de mii de locuitori, o cetățue, un port, două faruri, strade largi și elegante, piațe admirabile, parcuri, palate și biserici pompoase, biserici de tot erau peste optzeci, între cari și o catedrală din veacul al 12-lea. O universitate a existat dela 1549. Cu opt sute de ani înainte de *Hristos Messina* eră locuită, iar în secolul al 5-lea după *Hristos* înfloreă ca vestit oraș de comerțiu. În istorie adesea a jucat rol însemnat, atât pe vremea Romanilor, când cu războaiele punice, cât și în timpuri mai nouă.

Știri mărunte. Să se știe, că în Viena se va face un palat, în care se va așeza ghiată, așa ca iarna sau vara în puterea căldurii să se poată da lumea pe ghiată și să patineze.

— Generalul rusesc, Stössel, care s'a predat cu întreagă armata și a dat cetatea Port-Arthur în mâinile japonezilor, — a fost judecat la moarte. Țarul muscălesc a schimbat osânda la 10 ani temniță.

— Pe marea Adriatică bântue puternic bora (ciața), așa că vapoarele ajung la port cu mari întârzieri, întâmplându-se și mari nenorociri pe mare.

— În Turcia s'a simțit zilele trecute mare cutremur de pământ, în urma căruia 650 case s'au dărâmat, îngropând sub ele mulțime de oameni.

— Regele Sârbiei nu poate dormi, deoarece în somn i-se arată fantoma regelui Alexandru și a reginei Draga, pe cari în anul 1903 i-au omorât mișelește în palatul din Belgrad oficerii sălbatici sârbi, îndemnați de Petru, regele de acum al Sârbiei. Conștiința îl muștră, căci e pătată de sânge.

— Jandarmii au dat peste trupul tăiat în bucăți a judei Nicolae Boșniac din comuna Cornereva de lângă Caransebeș. Pe făptuitori însă nu i-a aflat încă. Se zice, că judele a avut multe neînțelegeri cu consătenii săi, așa că omorul lui este împreună cu răsbunare.

Pentru-ce se trag clopotele la amiază? Când la anul 1456 s'a adunat oastea creștinească sub conducerea lui Hunyadi și alui Capristan la Dunărea de jos, ca să împiedece înaintarea oastei lui Mahomed al II-lea în calea-i spre Belgrad, pontificele Calixt al III-lea a demandat, că în toate bisericile creștine să tragă clopote la 12 oare din zi, iară la auzul clopotelor toți creștinii să se roage pentru victoria oștilor creștine. Și în lupta din anul 1456 Hunyadi și Capistran au raportat o victorie strălucită asupra inamicilor. Vestea victoriei a ajuns la pontifice în 6 August, când a și demandat apoi, ca bula edată despre sunetul clopotelor la ameazi să se respecte pentru totdeauna. Și de atunci în toată ameazăea vestesc clopotele gloria lui Ioan Hunyadi.

Omorul unui brutar pentru 8 coroane. Din Déva ni-să scrie: În hotaru, comunei Russ niște făptuitori pân'acum necunoscuți au omorât o calfă de brutar, ca să poată răpi dela nefericitul cele 8 coroane, ce le-a avut pentru prăjiturile vândute în comuna Puj.

Temniță pe viață la un nevinovat. Încă în anul 1898 s'a întâmplat că pe un anumit Collins, aproape de New-York l-au aflat omorât în odaia sa. Cu îngrozitorul fapt a fost acuzat fiul său, un tânăr de 20 ani. Tânărul adecă a fost amorizat în o fată sârmană, pe care voia să o ia în căsătorie, dar bătrânul Collins nu voia să și deie învoiala. Collins era asigurat la o sumă mare pentru cazul morții și moștenitor legal al său a fost numai tânărul. Se credea deci că tânărul a ucis pe tatăl său, pentru ca pe de o parte să poată ajunge la suma de asigurare, iar pe de altă parte să poată lua de soție pe aleasa sa. Nefiind însă în con-

tra lui dovezi directe, toți așteptau să fie achitat. Când însă se prezentează înaintea judecătorilor trei negrii, cari mărturisesc că stând ei în dosul unei perdele au fost matori ai omorului, ei au văzut cum tânărul a ucis pe tatăl său. Judecătoria luând în conziderare etatea acuzatului, nu l-a osândit la moarte, ci la muncă silnică pe viață. În zilele trecute unul din cei trei negrii s'a prezentat înaintea tribunalului și spunând că de 10 ani îl muștră conștiința pentru o mărturisire falsă, declară că pâra făcută contra tânărului Collins nu corăspunde adevărului, și aceea fasiune s'a făcut din dujmănie ce o aveau față de tânăr. Numai decât au fost luați la întrebare cei doi negrii, cari asemenea au recunoscut. Tânărul Collins care 10 ani a fost pe nedrept arestat, a fost pus pe picior liber.

Câinii încă au preț. Cu vremea se va mânca și carne de câne, scrie foaia „Revue scientifique“. Intrebuințarea acestei căni create din ce în ce, nu numai în China, dar și în Europa. În Paris deși nu se vinde carne multă, dar nu lipsesc costițele și așa zisele roast beefs de câne. În Germania numărul cânilor tăiați a ajuns la 5000 pe an, și merge sporind din pricina prețurilor mari a cărnei de vită și chiar de cal. Astfel s'a înființat o societate care crește și îngrășe câinii pentru măcelărie. Se spune că trebile merg bine de tot. Dovadă convingătoare este că s'au supus cercetării veterinarilor peste 20 de mii de câni, meniți a fi tăiați. Cât e vorba de câni tăiați în ascuns, nu se poate ști numărul lor, dar trebuie să fie mare.

Un călău osândit la moarte. Din Jecaterinaszlav (Rusia) vine o știre de tot șoadă, anume: tribunalul din loc a osândit la moarte prin ștreang pe călăul orașului, care asta îi eră meseria, că pe cei osândiți la moarte el îi omoră, — deoarece el, călăul, în fruntea unei puteri de tâlhari, a căror căpetenie eră el, a omorât mai multe vieți omești, jăfuind totodată tot, pe ce a putut pune mâna.

Moarte prin ghilotină. De trei ani, de când în Franța, țara gilotinei (adecă o mașină, cu care taie capul celui osândit la moarte) nu s'a mai tăiat capul nimăru, publicul francez, dealtfel cel mai civilizat popor din Europa, doritor de fapte mari și setos de sânge, a cerut legii, — care dealtfel voiă să șteargă cu desăvârșire pedeapsa cu moarte prin ghilotină a celor osândiți, schimbând pedeapsa lor cu muncă silnică pe viață, — ca pe cei 4 tâlhari, conducătorii puterii de hoți așa numită Pollet, cari au fost judecați la temniță pe viață, să îi omoare prin ghilotină. Judecătorii văzând însă, că publicul atât de mult dorește asta, a schimbat sentința tâlharilor în moarte cu ghilotina, însă să se execute în fața publicului setos de scandale, că doar la vederea acestei îngrozitoare făptuiri se vor speria și mai mult nu vor dori moartea semenilor săi cu vărsare de sânge. În 12 l. c. la 8 ore dimineața s'a și săvârșit într'o piață din Paris tăierea capetelor tâlharilor, între cari au fost și doi frați. Publicul îngrozit de vederea atâtui sânge, s'a înspăimântat și se crede, că mai mult nu se va mai tăia capetele la nime în Franța.

Tîrgul de bucate din Budapesta.

— 28 Ianuarie 1909. —

I. Cereale.

Grâu, majă m., cel mai frumos	cor.	26.35
„ „ „ „ mijlociu	cor.	25.95
„ „ „ „ mai slab	cor.	25.10
Săcară, majă m., dela	cor.	19.80—20.10
Orz, „ „ „ „		15.90—16.60
Cucuruz nou „ „ „		13.75—14.25
Ovăș „ „ „ „		17.05—17.80

II. Producte.

(Prețurile sunt socotite eupă 100 chilogrameme și în bani gata.)

Unsoare de porc, dela	cor.	— —135
Slănină,	„	— —108

507 szám

kig. 1909.

Abozovicsi járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésbe jött bozovicsi jegyzői állásra pályázatot, hirdetek:

Felhívom a pályázni ohajtókat hogy az 1883. l. t. cz. 6 szakasza illetve az 1900 XX. t. cz. 35 szakaszában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1909 évi márczius hó 5-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Bozovics község házában f. é. márczius hó 11-én d. u. 2 orakor fogom megtartani.

A jegyző javadalmazása:

Fizetés	1600 K.
Irnoktartás	1000 „
Iroda szolgál tartás	144 „
Iroda átalány	150 „
Napidij átalány	80 „
Tüzifa átalány	84 „
Kert átalány	24 „

összesen 3082 K.

Bozovics 1909 évi január hó 25-én.

Dr. Sztojakovits Géza
szolgabíró.

Casa

din strada Timișorii Nr. 530, constătătoare din 2 chilii la drum, 2 în curte, cămară, cuină, pivniță, grajd etc., se vinde din mână liberă.

Informațiuni mai aproape dă proprietarul

Atanas Opria,
măcelar.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Viitorului.

Informațiuni mai aproape de administrația acestui ziar.

347—1909. sz. kig.

Pályázati hirdetmény.

Krassó-Szörény vármegye alispán urának felhatalmazása folytán *Karánsebes* r. t. városnál rendszeresített, s évi 1800 korona törzsfizetés, 400 kor. napidij átalány, 360 kor. lakbér s négy-évenként ötször ismétlődő 120—120 kor. korpótlékkal javadalmazott és nyugdij jogosultsággal egybekötött *városi mérnöki* állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Magánmunkálatok elvállalása megvan engedve, s pedig a városi lakosokkal szemben szabályrendeletileg megállapított díjak mellett, míg idegenekkel ez a szabad megegyezés tárgyat képezi.

Felhivom tehát mindazon okleveles mérnököket, kik különösen utépítésben, földfelmérési munkálatokban s tervezésben gyakorlati jártassággal birnak, előirt elméleti képzettségüket igazoló bizonylatokkal, valamint eddigi szolgálataikat feltüntető okmányaikkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket a vármegyei alispán urhoz címezve, hozzám folyó évi február hó 20-ik napjának délutáni 4 óráig annyival is inkább adják be, mert elkésetten érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A román nyelv ismerete kívánatos s előnyös.

Az állást a megválasztástól, s illetve kiértésítéstől számított 8 napon belül foglalandó el.

A választás határnapját pályázokkal később fogom közölni.

Karánsebes, 1909. évi január hó 21-nén.

Bordán Octáv
polgármester.

436—909. sz. kig.

Publicațiune.

În 28 Decembre anul trecut s'a aflat în hotarul orașului Caransebeș una iapă roșie întunecată de 3 ani, de bitangă.

Proprietarul acesteia până în 3 Februarie a. c. o poate primi dela economul orășenesc, — în caz contrar aceea în 4 Februarie la 10 ore a. m. se vinde pe calea licitațiunii publice în târgul de vite.

Caransebeș, la 25 Ianuarie 1909.

Bordan m. p.,
primar oraș.

A bozovicsi járás főszolgabírájától.

333. szám
kig. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött Ujsopoti körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. I. t.-c. 6. §-a illetve az 1900. XX. t.-c. 35. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1909. évi február hó 28-áig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Uj-Sopot községhezánál 1909. évi márczius hó 15-én d. u. 2 órakor fogom megtartani.

A körjegyző javadalmazása:

Fizetés	1600 kor.
Fuvar átalány	120 "
Irodaszolga tartás	96 "
Faátal. iroda rész.	72 "
Iroda átalány	100 "
Napidij átalány	80 "

összesen 2068 korona

Bozovics, 1909. évi január hó 12-án.

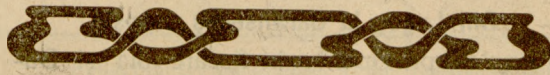
Dr. Stojakovits Géza
szolgabíró.

Avis.

Imediat lângă oraș, ținutul „Potoc“, se află o grădină de 6 jugăre, pe care proprietarul voește a o parcelă în 20 plațe de casă, fiecare în mărime de câte 3—3 sute stânjini pătrați, stânjinul cu câte 2 coroane.

Informațiuni mai aproape de proprietarul

Franz G. Flachneckert.

Se caută

un îngrijitor de casă

pentru Comunitatea de avere a fosuului regiment confiniar romano-banatic Nr. 13 cu prima Februarie 1909. Leafa: 40 de coroane lunar, cvartir și 4 stânjeni de lemne la an. Rugărilor sunt a se înainta oficiului de economie până la 10 Ianuarie 1909.

Casa din Strada Timișorii Nr. 900 constatătoare din 3 chilii și toate celelalte edificii aparținătoare să vinde din mână liberă sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape de administrațiunea ziarului „Severinul“.

Med. Univ.

Dr. Aurel Jorga

ORDINEAZĂ:

dela 9 până la 10 ore a. m., și dela 3 până la 4 ore p. m.

≡ Strada Bisericii Nr. 349. ≡
(casa Merazzi.)

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Indrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
63—01.

Multe referințe de primul rang.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoj pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoj la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
mineca la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accețerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe amănute și pe efecte. Primește

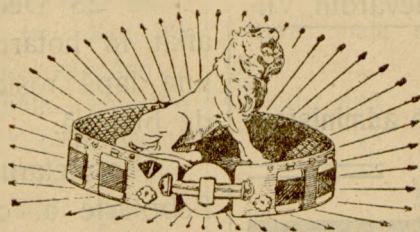
depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

Duplu dă acela, care dă grabnic!

Realizarea acestui renumit proverb italian se vede atunci, când se dă cură radicală la diferitele morhuri. Când bolnavul, întru toate slăbitul își are ajutor medical la timp, atunci de sute de ori e mai mare speranța de a se

Acui nervi s'au slăbit, acela care corporal și spiritualmente să simte slab, acela care deja la deșteptare simte slăbiciune, noaptea n'are somn, are adeseori dureri de cap, de spate și de picioare, acela care suferă de batere de inimă, n'are apetit, suferă de reumă, ischias, sau a avut sgârșciuri etc. să nu fie indiferent de aceste boale ci îndată să ceară cartea „Modern Villamos Gyógyódról“, care conține sute și sute de

mulțămiri și care în plic închis să trimită gratis și francată prin:

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet, Bpest Károly-körut 2. félem. 57.

D-na Porkalab Istvánné, Nagyvárad.

25 Noemvrie 1908.

Prea St. Dle Doctor. Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că prin folosirea rațională a binefăcătoarei și escelentului mod de cură a st. DVoastre de multe boale am scăpat și anume: simț de frică, supărare și amețală, afară de acestea memoria mi-s'a îmbunătățit și nervositatea, care mai înainte atât m'a chinuit încât în apropiere-mi nici medic n'am suferit, au încetat cu totul. Fiecină a văzut că sunt în o stare foarte deplorabilă și acum mulțămită Domnului de toate am scăpat ceiaze numai st. D'Tale dle Doctor pot să mulțămesc, ca unuia, care pentru ca cura să fie cu mai mare succes, până în fine m'ați servit neîntrerupt și în continuu cu sfaturile necesare.

Coupon pentru o carte gratis.

Az Elektro-Vitalizer orvosi rend.-intézet

Budapest, Károly-körut 2., félemelet 57.

Kérem részemre díjtalánul, bérmentesen, zárt borítékan elküldeni a „Modern Villamos gyógyódról“ szóló művet férfiak és nők részére.

(A nem kívánt kötet törörendő).

Név:

Cím:

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghetete pentru dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak“

„Danubia“ și „Chasalla“

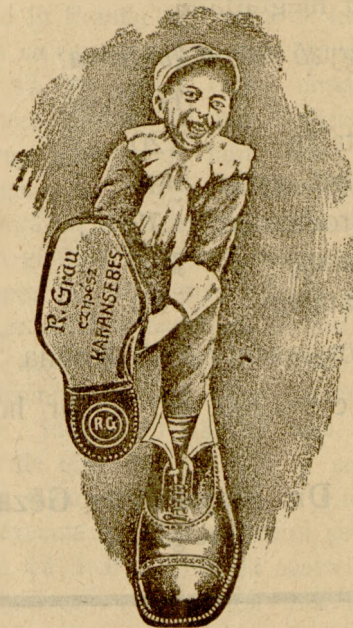
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghetete fine și moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

≡ Reparează prompt și efin. ≡

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBES.